

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

06 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii:

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Maria Ghervas,
Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

judecând recursurile declarate de SRL „Plugarul” în proces de faliment și SRL „Lemn Comerț”, în pricina civilă la acțiunea înaintată de SRL „Plugarul” în proces de faliment către Coptileț Dan, intervenient accesoriu SRL „Lemn Comerț” privind declararea nulă a contractului de investire, a actului de primire-predare și a chitanțelor, și la acțiunea reconvențională a lui Coptileț Dan către SRL „Plugarul” în proces de faliment, intervenient accesoriu SRL „Lemn Comerț” privind constatarea existenței dreptului de proprietate asupra imobilului, separarea bunului din masa debitoare, radierea din Registrul bunurilor imobile a interdicției aplicate și înregistrarea dreptului de proprietate,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2015, prin care a fost respinsă acțiunea SRL „Plugarul” în proces de faliment și admisă acțiunea reconvențională,

CONSTATĂ:

La 22.11.2013, reclamantul SRL „Plugarul” în proces de faliment s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Coptileț Dan, intervenient accesoriu SRL „Lemn Comerț” privind declararea nulă a contractului de investire nr. 38 din 10.10.2006, încheiat între SRL „Plugarul” și Dan Coptileț privind înstrăinarea apartamentului 37 din str. Constructorilor 84, mun. Chișinău; a actului de primire-predare din 17.12.2008; a chitanțelor nr. 38-01 din 01.11.2006; nr. 61 din 05.12.2006 și nr. 38/11 din 05.12.2006, întocmite din numele SRL „Plugarul” către Dan Coptileț.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, conform hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 08.04.2013, a fost intentat procesul de insolabilitate în privința SRL „Plugarul” din cauza incapacității de plată a acesteia. Prin încheierea din 11.11.2013, instanța a inițiat procedura falimentului în privința reclamantului, iar în calitate de lichidator a fost desemnat Bălan Vladimir.

Reclamantul a indicat că, în cadrul inventarierii bunurilor ce aparțin masei debitoare, reieșind din datele ÎS „Cadastru”, s-a constatat că în proprietatea SRL „Plugarul” se află bunul imobil cu nr. cadastral 0100401.712.01.037 amplasat pe str. Constructorilor, 84, mun. Chișinău și respectiv acesta a fost inclus în componența masei debitoare a SRL „Plugarul”, concomitent constatîndu-se că acest bun se află în gaj la SRL „Lemn Comerț” în scopul asigurării executării creanțelor sale față de debitor.

Reclamantul a menționat și faptul că la același bun imobil pretinde și Dan Coptileț, în calitate de investitor în construcția spațiului locativ și anume în temeiul contractului de investire nr. 38 privind construcția spațiului locativ nr. 38 din 10.10.06 și a actului de primire-predare din 17.12.2008. În vederea confirmării executării contractului sus-indicat, Coptileț Dan a prezentat chitanțe la dispozițiile de încasare a numerarului nr. 38-01 din 01.11.2006; nr. 61 din 05.12.2006 și nr. 38/11 din 05.12.2006.

SRL „Plugarul” în proces de faliment consideră ilegal atât contractul de investire nr. 38 privind construcția spațiului locativ din 10.10.2006, actul de primire-predare din 17.12.08, cât și chitanțele nr. 38-01 din 01.11.2006; nr. 61 din 05.12.2006 și nr. 38/11 din 05.12.2006, și solicită declararea nulității acestora, deoarece conform art. 104 al Legii insolvenței, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/lichidatorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării actelor juridice dacă ele afectează bunurile debitorului.

A mai indicat reclamantul că, contractul de investire nr. 38 privind construcția spațiului locativ din 10.10.2006, actul de primire-predare din 17.12.2008, precum și chitanțele nr. 38-01 din 01.11.2006; nr. 61 din 05.12.2006 și nr. 38/11 din 05.12.2006 prezentate de pîrît, sînt lovite de nulitate absolută, contravin normelor imperative prevăzute de lege, nu pot produce efecte juridice pentru părți și nu confirmă cele stipulate în ele.

Reclamantul a menționat că, reieșind din datele ÎS „Cadastru”, SRL „Plugarul” a devenit proprietarul bunului imobil din str. Constructorilor, 84, ap. 37, mun. Chișinău în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 01.06.2006. Înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra apartamentului sus-indicat după SRL „Plugarul” a avut loc doar la 29.01.2007.

Se indică că, pretinsul contract de investire în construcție nr. 38 a fost încheiat fără careva împuterniciri, de către o persoană ce nu dispunea de dreptul de proprietate asupra imobilului dat. Concomitent, avînd în vedere înregistrarea dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 37 după SRL „Plugarul”, transmiterea ulterioară a dreptului de proprietate asupra aceluiași imobil poate avea loc doar în temeiul unui contract de vânzare-cumpărare sau schimb, întocmit în modul prevăzut de lege și autentificat notarial.

Reclamantul a mai indicat că, în cazul de față nu merge vorba despre relații de antrepriză între părți privind executarea unor lucrări, dar despre vânzarea-cumpărarea imobilului existent, înregistrat deja în Registrul bunurilor imobile în proprietatea SRL „Plugarul”. Transmiterea dreptului de proprietate de la SRL „Plugarul” către o terță persoană, poate avea loc doar în temeiul unui contract de vânzare-cumpărare a imobilului, dar nu a unui contract de investire în construcție. La rîndul său, contractul de vânzare-cumpărare urma să fie întocmit prin autentificare notarială, dar nu printr-un simplu înscris.

A menționat reclamantul că, contractul de investire în construcție din 10.10.2006, încheiat de debitorul insolubil SRL „Plugarul” cu Coptileț Dan, reprezintă de fapt un contract de vânzare-cumpărare, care nu a fost autentificat notarial și urmează a fi declarat nul de către instanța de judecată.

Reieșind din datele OCT, la 05.03.2009, 03.03.2010, 16.03.2010, 12.10.2010, pe bunurile SRL „Plugarul” au fost aplicate un șir de sechestre de către executorii judecătorești, din cauza multiplelor datorii acumulate de debitor.

În același timp, în Registrul bunurilor imobile fiind înregistrată și interdicția aplicată de administratorul provizoriu al „SRL „Plugarul” - ÎI „Bălan Vladimir”, aplicată în temeiul încheierii Curții de Apel Economice din 22.03.2010. Reieșind din circumstanțele date este evident că încheierea pretinsului contract de investire nr. 38 din 10.10.2006, cu o dată din urmă, a avut doar scopul de a ascunde bunurile debitorului de creditorii săi, fapt ce a cauzat în final prejudicii considerabile acestora și respectiv atrage nulitatea actului juridic încheiat.

A mai indicat reclamantul că, chitanțele invocate ca dovadă a achitării plăților nu constituie documente justificative în sensul legii contabilității, acestea nu constituie temei de introducere în contabilitate a operațiunilor economice și nu acordă deținătorului lor nici un drept, fiind în esență nule.

În cazul de față, confirmarea achitării banilor urma să fie efectuată prin bonul de plată de strictă evidență eliberat de Editura Statistica și cecul aparatului de casă. Lipsa acestor documente exclude probarea achitării anumitei sume de bani și pentru un anumit serviciu sau bun. Reclamantul indică că, în condițiile date chitanțele sus-indicate sînt nule.

A mai menționat reclamantul că, reieșind din chitanțele de plată și contractul de investire, datele acestora nu coincid și se contrazic atît între ele cît și cu datele din Registrul bunurilor imobile și alte documente anexate la dosar. Pe de o parte contractul nr. 38 din 10.10.2006 prevede că valoarea apartamentului este de 11 151 euro, iar conform chitanțelor din 05.12.2006 plățile se achită conform contractului din 27.11.2006, și doar conform chitanței din 01.11.2006 se achită pentru contractul din 10.10.2006. Cu toate acestea, verificînd documentele contabile disponibile ale SRL „Plugarul”, se constată că în contabilitatea întreprinderii n-au fost introduse asemenea sume, respectiv acestea nefiind valabile, fiind fictive și nu pot da naștere drepturilor și obligațiilor. Mai mult ca atît chitanțele sînt semnate de o persoană neidentificată, necătfînd că în ea se indică că urmează a fi semnată de contabilul-șef și casir, însă este semnată de o persoană a cărei nume și funcție nu este indicată. De asemenea se constată că semnătura aplicată pe toate chitanțele diferă una de alta.

Reclamantul a mai indicat că, reieșind din contractul de investire, pîrîtul pretinde că a contractat un apartament cu suprafața de 41,3 m² + beci 10 m². Conform actului de primire-predare din 17.12.2008, reclamantul transmite, iar pîrîtul primește în proprietate apartamentul nr. 37 amplasat la etajul I cu suprafața de 51,4 m², fără a se specifica ceva despre existența și a subsolului. Cu toate acestea, reieșind din datele Registrului bunurilor imobile, suprafața apartamentului nr. 37 este de doar 26,8 m² și nu cel pretins de reclamant.

S-a mai indicat că, prețul stipulat în contractul de investire de asemenea este extrem de mic și anume de doar 270 euro pentru 1 m², pe cînd la acea perioadă prețul minim pe piață era de 550 euro pentru un m². Diminuarea considerabilă a prețului de vînzare a bunului imobil susindicat fiind în detrimentul creditorilor SRL „Plugarul”, care la acel moment se aflau în litigii judiciare privind încasarea silită a datoriilor, cauzînd astfel un prejudiciu creditorilor de aproximativ 14 280 euro la diferența de cost, iar avînd în vedere că de fapt Coptileț Dan nu a investit nimic în construcție, iar contractul și chitanțele sînt fictive, avînd doar scopul de a ascunde bunurile SRL „Plugarul” de creditorii săi pentru a nu putea fi urmărite, prejudiciul se estimează la 28 270 euro sau 400 772 lei, conform cursului oficial la data întocmirii actului de primire predare.

La 29.09.2014, Coptileț Dan a depus cerere reconvențională către SRL „Plugarul”, intervenient accesoriu SRL „Lemn Comerț” privind constatarea existenței dreptului de proprietate asupra imobilului nr. 37 de pe str. Constructorilor, 84 cu nr. cadastral 010040171201037 după Coptileț Dan; divizarea imobilului nr. 37 de pe str. Constructorilor, 84 cu nr. cadastral 010040171201037 din masa debitorială a SC „Plugarul” SRL; radierea din Registrul bunurilor imobile a interdicției aplicate asupra imobilului nr. 37 de pe str. Constructorilor, 84 cu nr. cadastral 010040171201037 și înregistrarea dreptului de proprietate asupra acestuia după Coptileț Dan.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că, la data de 10.10.2006, a fost încheiat contractul de investire nr. 38 privind construcția spațiului locativ, între Coptileț Dan și SC „Plugarul” SRL, reprezentat de directorul societății, Ion Plugarul. Acest acord, în pct. 1.1, stipulează că beneficiarul, în cazul de față Coptileț Dan, obține dreptul de proprietate asupra obiectului imobiliar, după achitarea integrală a datoriilor față de companie și darea în exploatare a clădirii. Prețul imobilului a fost stabilit la suma de 11 151 euro.

Menționează că respectivul contract este unul autentic, fiind semnat pe toate filele de către reprezentantul legal al companiei, Ion Plugarul și certificat cu ștampila respectivei societăți comerciale. În ce privește suprafața imobilului nr. 37 de pe str. Constructorilor, 84, aceasta este clar specificată în planul geometric eliberat de către OCT Chișinău, din care reiese o suprafață totală de 51,4 m² care include și beciul reprezentat de altfel pe acest plan.

Indică că, din chitanțele nr. 38/11 din 05.12.2006, nr. 61 din 05.12.2006 și nr. 38-01 din 05.11.2006, reiese că de către Dan Coptileț au fost achitate sumele de 35 083 lei, 2 000 euro și 93 180 lei, deci întreaga valoare a apartamentului în cauză, chitanțe care au fost semnate de contabilul-șef al societății și certificate cu ștampila SC „Plugarul” SRL.

Mai indică că, din actul de primire-predare, încheiat la 17.12.2008, reiese că Coptileț Dan a primit de la SC „Plugarul” SRL în proprietate privată, apartamentul nr. 37 de pe str. Constructorilor, 84, cu o suprafață totală de 51,4 m² cu nr. cadastral 010040171201037. Toate actele au fost semnate de către o persoană împuternicită, și anume administratorul societății, Plugarul Ion, fapt ce reiese și din Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice.

A mai menționat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22.11.2011, Coptileț Dan a fost recunoscut drept proprietar exclusiv a apartamentului nr.37 de pe str. Constructorilor, 84. Din cauza că imobilul litigios a fost sechestrat pe perioada examinării litigiului privind împărțirea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților Coptileț, la finisarea acestuia, pîrîtul s-a adresat cu o cerere privind înregistrarea dreptului de proprietate la OCT Chișinău, de unde a și aflat că SRL „Lemn-Comerț”, în temeiul avizului de constituire a gajului legal nr. LC/PL din 29.06.2011, a grevat acest imobil pentru datoriile SRL „Plugarul”.

Din aceste motive, reclamantul a înaintat o acțiune în instanța de judecată, astfel că prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01.08.2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21.11.2013, cererea înaintată de către Coptileț Dan a fost admisă cu anularea avizului de constituire a gajului, cu radierea informației cu privire la gaj din Registrul OCT.

A mai indicat că, imobilul litigios se află în proprietatea privată exclusivă a lui Coptileț Dan. Faptul că acesta posedă bunul este confirmat și prin contractul nr.

634171 din 25.11.2008, încheiat între Coptileț Dan și SRL „Chișinău-Gaz” privind racordarea apartamentului la gaze naturale.

A indicat că, prin situația creată, se încalcă dreptul de proprietate privată al reclamantului, care în conformitate cu art. 46 al Constituției, este un drept garantat, iar potrivit art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Deci consideră că, orice ingerință în cazul de față, reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate privată.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2015, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea SRL „Plugarul” în proces de faliment către Coptileț Dan, intervenient accesoriu SRL „Lemn Comerț” privind declararea nulă a contractului de investire nr. 38 din 10.10.2006, a actului de primire-predare din 17.12.2008 și a chitanțelor. Cererea reconvențională depusă de Coptileț Dan către SRL „Plugarul” a fost admisă, fiind dispusă constatarea existența dreptului de proprietate asupra imobilului nr. 37 de pe str. Constructorilor, 84 cu nr. cadastral 010040171201037 după Coptileț Dan, cu separarea apartamentului nr. 37 de pe str. Constructorilor, 84 cu nr. cadastral 010040171201037 din masa debitorială a SC „Plugarul” SRL. În rest, cerințele lui Coptileț Dan au fost respinse ca neîntemeiate.

Considerînd ilegală hotărîrea instanței de insolabilitate, la 24.03.2015, SRL „Plugarul” în proces de faliment a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 09.03.2015 și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii SRL „Plugarul” în proces de faliment și de respingere a acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat argumentele expuse și în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar, a susținut că soluția instanței contravine prevederilor art. 48 al Legii insolabilității, cît și art. 320 și 337 CC.

La 16.04.2015 a depus recurs și SRL „Lemn Comerț”, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2015 și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii SRL „Plugarul” în proces de faliment și de respingere a acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului, recurentul în cauză a indicat că cerințele lui Coptileț Dan se bazează exclusiv pe un presupus contract de investire, act de primire-predare și chitanțe, care însă nu pot sta la baza hotărîrii, deoarece chitanțele nu constituie documente justificative în sensul Legii contabilității.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursurile declarate împotriva hotărîrii date în instanța de fond și verificînd, în limitele invocate în recursuri, legalitatea hotărîrii atacate, Colegiul conchide că recursurile sunt pasibile respingerii, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Hotărîrea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit este considerată legală și întemeiată.

După ce rezultă din materialele cauzei, recurenții își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolabilitate, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea SRL „Plugarul” în proces de faliment către Coptileț Dan, intervenient accesoriu SRL „Lemn Comerț” privind declararea nulă a contractului de investire nr. 38 din 10.10.2006, a actului de primire-predare din 17.12.2008 și a chitanțelor și a fost admisă cererea reconvențională depusă de Coptileț Dan către SRL „Plugarul” a fost admisă, fiind dispusă constatarea existența dreptului de proprietate asupra imobilului nr. 37 de pe str. Constructorilor, 84 cu nr. cadastral 010040171201037 după Coptileț Dan, cu separarea apartamentului nr. 37 de pe str. Constructorilor, 84 cu nr. cadastral 010040171201037 din masa debitorială a SC „Plugarul” SRL.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră întemeiată concluzia instanței de insolabilitate pornind de la următoarele.

Astfel, instanța de recurs constată că, la 10.10.2006, între SRL „Plugarul” și Coptileț Dan a fost încheiat contractul de investire nr. 38 privind construcția spațiului locativ - ap. 37 din str. Constructorilor, 84, mun. Chișinău, cu suprafața de 41,3 m² și beci cu suprafața de 10 m² (f.d. 8-10). Din chitanțele nr. 38/11 din 05.12.2006, nr. 61 din 05.12.2006 și nr. 38-01 din 05.11.2006, rezultă că de către Dan Coptileț au fost achitate sumele de 35 083 lei, 2 000 euro și 93 180 lei (f.d. 16).

Potrivit actului de primire-predare, încheiat la 17.12.2008 și semnat de administratorul societății, Plugarul Ion și Coptileț Dan, reiese că ultimul a primit de la SRL „Plugarul” în proprietate privată apartamentul nr.37 de pe str. Constructorilor, 84, cu o suprafață totală de 51,4 m² cu nr. cadastral 010040171201037 (f.d. 17).

În acest context, SRL „Plugarul” în proces de faliment a solicitat declararea nulității actelor menționate, invocând mai multe temeiuri, între care încheierea lor fără împuterniciri, de către o persoană ce nu dispunea de dreptul de proprietate asupra bunului litigios.

În conformitate art. 753 alin. (1) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

În conformitate cu art. 37¹ alin. (1) și (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/25.02.1998, dreptul de proprietate este valabil fără înregistrarea în registrul bunurilor imobile dacă provine din succesiune, accesiune sau vânzare/transmitere silită ori este dobândit prin efectul unui act normativ, prin expropriere sau în temeiul hotărârii judecătorești ori actului executorului judecătoresc. Excepția dată se aplică și dreptului de proprietate confirmat de titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la atribuirea gratuită a terenurilor. Pentru opozabilitatea față de terți, dreptul de proprietate dobândit prin modalitățile indicate în alin. (1) urmează a fi înregistrat în registrul bunurilor imobile.

Totodată, potrivit pct. 7 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.2 din 27.03.2006 cu privire la aplicarea unor dispoziții ale Codului civil și ale altor acte normative referitoare la dreptul de proprietate privată asupra imobilelor, inclusiv asupra construcțiilor anexe, dacă actul juridic a fost încheiat, dar nu a fost înregistrat, acest act produce efecte „inter pares” (numai între părți), nefiind opozabil terților.

Pornind de la prevederile normelor legale enunțate supra, Colegiul conchide că instanța de insolabilitate corect a reținut că, faptul neînregistrării contractului de

vînzare-cumpărare, nu afectează dreptul de proprietate obținut de către SRL „Plugarul”, deoarece acesta producea efecte juridice între părți, iar în caz de careva litigiu, faptul neînregistrării nu putea fi opozabil terților.

Astfel, din partea SRL „Plugarul” a acționat administratorul societății, Plugaru Ion, care, în calitate de proprietar, avea dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

În această ordine de idei, instanța de insolabilitate corect a respins ca neîntemeiat argumentul reclamantului precum că nu putea fi înstrăinat bunul imobil, deoarece SRL „Plugarul” nu era împuternicit de a-l înstrăina. Or, prin contractul de vînzare-cumpărare din 01.06.2006, SRL „Plugarul” a procurat apartamentul dat (f.d. 18), respectiv, prin prisma art. 315 Cod civil, acesta era îndreptățit de a dispune de acesta, inclusiv de a-l înstrăina.

În acest sens, argumentul reclamantului precum că, transmiterea dreptului de proprietate de la SRL „Plugarul” către o terță persoană, poate avea loc doar în temeiul unui contract de vînzare-cumpărare a imobilului, dar nu a unui contract de investire în construcție, este lipsit de suport juridic, or, prin prisma art. 315 Cod civil, proprietarul poate dispune de bunul său după propria voință, încheind orice acte juridice consideră necesar.

Colegiul conchide că just instanța de insolabilitate a respins și argumentul precum că, contractul urma a fi autentificat notarial, sub sancțiunea nulității acestuia, deoarece normele legale invocate în susținerea acestuia (art. 51 al Legii cu privire la notariat și art. 40⁶ al Legii cadastrului bunurilor imobile), au fost adoptate ulterior încheierii contractului de investire nr. 38 din 10.10.2006, ceea ce contravine prevederilor art. 6 alin. (1) și (4) Cod civil.

Cît privește referirea reclamantului, prin prisma art. 946 și 947 Cod civil, la faptul că beneficiarul construcției poate deveni doar primul proprietar al bunului imobil, instanța corect a apreciat că SRL „Plugarul” interpretează eronat normele de drept menționate. Or, normele legale în speță, nu stabilesc careva restricții privind beneficiarul construcției și posibilitatea vînzării bunului către o altă persoană.

Sunt lipsite de suport legal și afirmațiile reclamantului-recurent cum că achitarea banilor și eliberarea chitanțelor, nu corespund prevederilor Legii contabilității.

Astfel, chitanța reprezintă un document care are valoare contabilă, prin care se dovedește primirea unei sume de bani. Dacă aceasta nu a fost eliberată conform unor instrucțiuni sau regulamente, faptul dat nu poate fi imputat cumpărătorului, ci societății comerciale. Or, un cumpărător de bună-credință nu poate fi sancționat pentru aceste pretense neconformități.

În aceeași ordine de idei, nu poate fi imputat pîrîtului faptul că, societatea nu a introdus datele privind achitarea sumelor în evidența contabilă a întreprinderii. Or, acesta nu are acces la documentația societății, precum și nici nu poate dispune verificarea contabilității după fiecare tranzacție încheiată, respectiv acestuia nu-i poate fi imputată omisiunea factorilor de decizie a SRL „Plugarul”. Același aspect se referă și la semnăturile de pe chitanțe, deoarece pîrîtul nu poate cunoaște cum arată semnăturile persoanelor responsabile din cadrul SRL „Plugarul”.

Mai mult ca atît, aceste afirmații necesită a fi probate prin anumite mijloace de probă, cum ar fi expertizarea lor grafologică, însă la materialele cauzei nu au fost anexate asemenea înscrisuri, respectiv fiind apreciate ca declarative.

În ceea ce privește afirmația recurentului SRL „Plugarul” în proces de faliment, cum că soluția instanței contravine prevederilor art. 48 alin. (1) și (3) al Legii insolvenței, cât și art. 320 și 337 CC, instanța de recurs reține următoarele.

Potrivit art. 48 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, persoana care, în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare nu este creditor chirografar. În acest caz, persoana înaintea administratorului insolvenței/lichidatorului o cerere de separare a bunului din masa debitoare sau de partajare a patrimoniului din proprietatea comună deținută împreună cu debitorul.

(3) În caz de refuz al administratorului insolvenței/lichidatorului, instanța de insolvență, la cererea persoanei interesate, va stabili bunurile supuse separării sau partajării, calitatea de proprietar sau de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia și creanțele, născute din starea de proprietate comună, pe care coproprietarii le au unii față de alții.

Astfel, recurentul susține că Coptileț Dan urma să se adreseze inițial administratorului insolvenței cu cerere de separare a bunului și ulterior, în cazul refuzului, în instanță, în caz contrar fiind încălcată procedură.

Însă, Colegiul consideră că în situația în care lichidatorul SRL „Plugarul” a contestat, premergător cererii reconvenționale, actele juridice care atestă deținerea unui drept real asupra bunului de către Coptileț Dan, aceste acțiuni se prezumă a fi drept refuz în satisfacerea oricăror cerințe vis-a-vis de bunul litigios, inclusiv de separare a lui din masa debitoare.

Potrivit art. 320 alin. (1) Cod civil, dreptul de proprietate asupra unui bun nou, realizat de persoană pentru sine se dobândește de către aceasta dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

(2) Dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate.

Potrivit art. 337 alin. (1) Cod civil, dreptul de proprietate încetează, în condițiile legii, în urma consumării, pieirii fortuite sau distrugerii bunului, înstrăinării lui în temeiul unui act juridic, renunțării la dreptul de proprietate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Nimeni nu poate fi forțat să cedeze proprietatea sa, cu excepția cazurilor cînd, conform legii, se efectuează:

- a) urmărirea bunurilor în legătură cu obligațiile proprietarului;
- b) înstrăinarea bunurilor pe care, conform legii, persoana nu le poate avea în proprietate;
- c) răscumpărarea animalelor domestice în cazul încălcării regulilor de comportare cu acestea;
- d) privatizarea proprietății de stat;
- e) exproprierea pentru cauză de utilitate publică;
- f) rechiziția;
- g) confiscarea;
- h) alte acțiuni prevăzute de lege.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul constată că, contrar celor invocate de recurent, dreptul de proprietate a fost transmis de la SRL „Plugarul” lui Coptileț Dan în temeiul unui act juridic și nu de către instanță, aceasta doar constatînd existența acestui drept după Coptileț Dan.

În același timp, instanța de recurs constată că, reclamantul în persoana lichidatorului SRL „Plugarul”, Bălan Vladimir, solicită declararea nulității unor acte juridice încheiate la 10.10.2006, 01.11.2006, 05.12.2006 și 17.12.2008, iar procesul de insolabilitate față de SRL „Plugarul” a fost intentat prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău la 08.04.2013.

Or, potrivit prevederilor art. 104 al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului:

a) orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolabilitate, care a afectat drepturile creditorilor.

Urmare a celor indicate, Colegiul concluzionează că instanța de insolabilitate just a constatat și elucidate pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și corect a aplicat cadrul legal.

În această ordine de idei și, avînd în vedere că hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2015 este legală și întemeiată, iar recursurile declarate de SRL „Plugarul” în proces de faliment și SRL „Lemn Comerț” sunt nefondate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a le respinge, cu menținerea hotărîrii contestate.

Ținînd cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se resping recursurile declarate de SRL „Plugarul” în proces de faliment și SRL „Lemn Comerț”.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2015, în pricina civilă la acțiunea înaintată de SRL „Plugarul” în proces de faliment către Coptileț Dan, intervenient accesoriu SRL „Lemn Comerț” privind declararea nulă a contractului de investire, a actului de primire-predare și a chitanțelor, și la acțiunea reconvențională a lui Coptileț Dan către SRL „Plugarul” în proces de faliment, intervenient accesoriu SRL „Lemn Comerț” privind constatarea existenței dreptului de proprietate asupra imobilului, separarea bunului din masa debitoare, radierea din Registrul bunurilor imobile a interdicției aplicate și înregistrarea dreptului de proprietate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea